

9. Медвідь А. М., Медвідь Ф. М. Формування духовності у студентів-юристів на заняттях з „Ораторського мистецтва” // Проблеми гуманізації навчання у вищому закладі: Матеріали других Ірпінських міжнародних науково-педагогічних читань. – Ч. 2. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – С. 437–446.
10. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу: Іст.-реліг. моногр. – К.: АТ «Обереги», 1992. – 424 с.
11. Мишанич О. В. Народна словесність найдавнішого часу і Київської Русі // Історія української літератури. – К., 1967. – Т. 1. – С. 33–47.
12. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. – К.: АТ Обереги, 1992. – 88 с.
13. Плачинда С. П. Словник давньоукраїнської міфології. – К.: Український письменник, 1933.
14. Сагач Г. М. Риторика: Навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с.
15. Салтовський О. І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки (від витоків до початку ХХ сторіччя). – К.: ПАРАПАН, 2002. – 396 с.
16. «Слово про похід Ігорів, Ігоря, сина Святослава, внука Олега» в книзі «Золоте слово»: Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть. – Книга друга / Упорядн.: Василь Яременко, Оксана Сліпушко. – К.: Аконті, 2002. – 784 с.
17. Українські чари / Упоряд. О. М. Таланчук // В. П. Милорадович «Українські тайні знання і чари». – К.: Либідь, 1992. – 96 с.
18. Фурдуй Р. С., Швайдак Ю. М. Чарівність таємниці. – К., 1992. – 41 с.

SUMMARY

Fedir Medvid, Alla Medvid.

Till peasantry religion at the « The world about Igor”s regiment »

On the base of analyse « The world about Igor”s regiment » open till peasantry religion our ancestors.

Key Words: till peasantry religion, heathen, « The world about Igor”s regiment»

Роман Радович,

кандидат історичних наук,

*науковий співробітник відділу історичної етнології
Інституту народознавства НАН України*

ВХОДИНИ У НОВОЗБУДОВАНЕ ЖИТЛО (за матеріалами північно-західної Галичини та південно-західної Волині)

Розглянуто комплекс звичаїв, повір'їв та символічних дійств, пов'язаних із введенням в експлуатацію новозбудованого житла, які побутували серед населення північно-західної Галичини та південно-західної Волині.

Ключові слова: хата, новосілля, звичаї, повір'я, обряди.

У системі традиційної обрядовості українців помітне місце займає комплекс звичаїв, повір'їв та символічних дійств, пов'язаних зі спорудженням нового житла (будівельна обрядовість). Завершальним етапом у цьому комплексі був урочистий

вхід у новобудову («входина», «новосілля»), який відзначав момент введення нового житла в експлуатацію. На жаль, зазначене питання у роботах дослідників будівельної обрядовості українців висвітлене досить побіжно [1, с. 89; 2, с. 292; 3, с. 54; 4, с. 87–88; 5, с. 63; 6, с. 301, 302]. Єдиним винятком є праці українського вченого Романа Сілецького, присвячені «входинам» на Поліссі [7, с. 117–124; 8, с. 122–123]. Наша публікація базується на матеріалах, зібраних у рівнинній частині Львівщини, що дозволить розширити географію побутування аналізованого явища, виявити та уточнити деякі його локальні аспекти.

Передовсім необхідно зауважити, що час “входин” (рік, фаза місяця, день тижня), подібно як і час початку будови (“закладина”), строго регламентувався. «Новосілля» старалися не робити у високосний («переступний») рік (сс. Дорожів, Старе Село Дрогобицького р-ну, Воля-Коблянська, Сушиця-Рикова Старосамбірського р-ну та ін.), у пости (Радехівщина) тощо. Повсюдно непридатним для цієї мети був понеділок – «тяжкий день» (с. Дорожів). У с. Старе Село цю процедуру намагалися здійснювати у вівторок, четвер чи суботу, а подекуди (сс. Довпотів Калуського р-ну [9, с. 254], Дуліби Жидачівського р-ну) до нової хати вселялися лише у суботу. Здебільшого вважали, що «новосілля» найкраще робити напередодні якогось свята. Так, у с. Великий Любінь Городоцького р-ну в новозбудоване житло потрібно було зайти до Дмитра (8 листопада).

Звичай строго забороняв господарям першими ночувати у новобудові. Перед “входинами” там обов’язково мала переночувати якась тварина або птах («західець») – до хати вводили «якусь худобину, аби сі вело» [9, с. 254]. У с. Грушатичі Старосамбірського р-ну це мотивували так: “бо казали: хто перший зайде, той вмере, – тому чоловік перший не міг зайти”. У с. Боршевичі Старосамбірського р-ну респонденти теж переконані, що в хату «чоловік першим не мав права заходити [...] – першим має ночувати кіт, бо хто зайде першим, той помре». Аналогічні заборони побутували і в інших населених пунктах: «першим до хати впускають kota, бо як є шось зле, аби на нього пішло» (с. Вовча-Нижня Старосамбірського р-ну). Іноді «західця» порівнюють з «полазником». Зокрема, в с. Довпотів твердили, що кіт, якого впускають, – «то так, як полазник» [9, с. 254]. У с. Страшевичі Старосамбірського р-ну «перед тим як входить, вводили когута, kota, бичка чи пса, аби першою людиною не заходила» так, «як на Введеніє – перший полазник». У с. Сушиця-Рикова аналогії проводять з введенням у хату на Різдво коня: «...то так, як колись на Різдво в хату вводили коня».

Переважаю функцію «західця» виконували півень або кіт (сс. Довпотів [9, с. 254], Сушиця-Рикова, Княжпіль, Мігово, Стара Ропа, Спас). У деяких селах трапляються локальні варіації щодо набору цих тварин: курка, кіт (с. Сушиця-Рикова); півень, курка або пес (с. Таргановичі); півень, кіт, пес, бичок (с. Страшевичі).

Часто першим мешканцем хати мав бути кіт (Радехівщина, м. Сокаль, сс. Тартаків Сокальського р-ну, Грушатичі, Боршевичі, Вовча-Нижня, Спас, Передільниця Старосамбірського р-ну, Скварява Золочівського р-ну). Kota впускали, “щоб вигнати нечисту силу і до хати не накликати біди” (с. Тартаків), «кіт мав перейтися, щоб не було нич поганого [...], хата пускали від всього злого, щоб не мали страху» (с. Нижанковичі). В с. Вовча-Нижня першим у хату теж заходив кіт, “бо як там є шось зле – щоб на нього пішло”. Доброю ознакою вважалось, коли кіт поведив

себе спокійно – «сідав на вікно і починав митися», коли ж він метався по приміщенні, нявчав – «в хаті спокою не буде» (м. Сокаль). Іноді до kota ставили додаткові вимоги. Зокрема, у с. Скварява (Золочівський р-н) стверджували, що кіт мав бути триколірним – «тоді він принесе щастя до хати».

Коли перевагу надавали півневі (сс. Спас, Княжпіль, Дорожів та ін). Причому в хаті він обов'язково мав заспівати [9, с. 254]: «перед тим як проста людина поселиться в хату, впускає наперед когута на ніч, коли той буде піяти, то добрий знак, але коли не запіє, то значить нещастя» [10, s. 187]; «першого в хату пускали когута і тишилися, щоб він запіяв і вилетів» (с. Трушевичі). Цього півня заборонялось різати: «когута не можна було різати – він мав сам пропасти» (с. Дорожів); «того когута (західця) не можна було рубати – він сам мав десь подітися» (с. Княжпіль); «перед тим як заходити, на ніч пускали когута або kota (переважно когута), аби він там переночував; того когута різати не можна – тримали, доки він сам не здох» (с. Стара Ропа). У деяких населених пунктах Старосамбірщини, коли «західець» здирав, господар ходив до ворожки – з'ясувати, «чи то на зле чи на добре».

У с. Мігово півня (чи kota) в хату вкидали через вікно, «бо не дай Бог, якби шось, то було би на них, а не на людей». Деколи kota чи курку не залишали на ніч, а тільки пропускали поперед себе: «коли перший раз заходили в хату, пускали наперед себе kota» (с. Боршевичі), «як заходили в хату, то перше пускали просто перед собою курку чи kota [...] – колись так ворожили, би сі всьо годувало» (с. Сушиця-Рикова). Часом ця тварина мала переночувати у новому житлі разом з господарями першу ніч: «перший раз, як заходили, то брали якусь скотинку і ночували люди разом з нею» (с. Передільниця).

Унікальний випадок зафіксований у с. Гуменець Пустомитівського р-ну. Тут перед першим входженням до хати, спочатку «посвещували хату», а потім, «як входили до хати – господар на порозі відрубав голову когутови», і тільки після цього, «тримаючи в руках образ», він заходив у новозбудоване житло. Цікаве повір'я, пов'язане із куркою та порогом, існувало у деяких селах колишнього Сокальського повіту (сс. Смиків, Теляж, Тартаків, Перетоки). Тут вірили, що «п'яння курки віщує смерть або нещастя в хаті... і щоб того уникнути – належить їй відтяти голову на порозі хати». З півнем (чи куркою) на Сокальщині були пов'язані й інші прикмети. Так у с. Ульвовек казали, що «... п'яння когута в сінях там, де є дівчина, віщує сватів»; «п'яння когута вночі заповідає щасливу ніч, а п'яння когута вдень – зміну погоди» [11, s. 244].

У с. Довпотів хорошою ознакою вважалося, коли у нову хату залетить якийсь птах (горобець тощо) [9, с. 256, 258], а в с. Розвадів Миколаївського р-ну – коли у перший рік після вселення тут загніздиться ластівка чи «бузьок». До цих птахів ставилися з особливою повагою, як до охоронців дому. В останньому с. вірили, що «коли вбити ластівку, то помре мама», а коли «вбити (чи знищити гніздо) бузька, то хата згорить».

Перед вселенням у новобудову, в церкві завжди відбувалася Служба Божа (іноді її проводили відразу після завершення робіт – за тиждень-два до новосілля): «як скінчили хату – в церкві правилась Служба Божа за щасливе закінчине» (с. Родатичі Городоцького р-ну); «як скінчили будову, давали на Службу Божу за щасливе завершення будівництва, а хату (вікна, двері, поріг) кропили свяченою водою» (с. Боршевичі). Проте інколи, це дійство відбувалося безпосередньо у день вселення.

Зокрема, у с. Довпотіві, в суботу зранку відправляли Службу Божу за здоров'я «газдів», панахиду за всіх померлих родичів, а після обіду входили у хату [9, с. 254]. Подібний звичай фіксуємо і в с. Родатичі Городоцького р-ну.

Посвячення хати було обов'язковим атрибутом при переселенні у нове житло. «Перед тим як зайти, священик молитвив хату, кропив свяченою водою на всі штирох кутах, читав Святе письмо» (с. Дорожів); «як заходили перший раз в хату, то вели священика і він молитвував» (с. Підмостичі); «як мали заходити, священик посвещував хату» (с. Велика Горожанна Пустомитівського р-ну); «коли заходили перший раз, то заносили хліб і священик кропив свяченою водою» (с. Нижанковичі).

Посвячення хати відбувалось у різний час. Це дійство могло проходити перед «входинами» (сс. Родатичі Городоцького р-ну, Дмитровичі Мостиського р-ну, Білка Пустомитівського р-ну, Гуменець, Велика Горожанна, Воля-Коблянська, Стінка Золочівського р-ну), під час «входин» (с. Сушно Радехівського р-ну) або безпосередньо перед гостиною («новосіллям») (Сокальщина [11, с. 244], сс. Довпотів [9, с. 254], Жирівське, Лани, Смолин). Строгої часової регламентації не було навіть у межах одного населеного пункту. Наприклад, у с. Стара Ропа священик міг посвятити хату або безпосередньо перед вхідним обідом, або тоді, коли перший раз заходили господарі, або заздалегідь перед цими подіями. У с. Родатичі після закінчення Служби Божої господар кликав священика, щоб той «посвятити хату і вигнав з неї злого духа». В контексті сказаного заслуговує на увагу те, що на Поліссі посвячення хати інколи мотивують так: «Поп святить хату від домовика» [7, с. 123].

Сам процес посвячення хати теж відзначався локальними різновидами. Зокрема, у с. Воля-Коблянська, напередодні заходин, у чотирьох кутах житлового приміщення (у стінах) просвердлювали отвори. Перед кожним отвором ставили запалену свічку і посудину із свяченою водою. Тоді кликали священика «молитвити» хату. «Молитвити» він починав із східного кута і йшов за сонцем. Біля кожного кута читав Євангеліє (від одного з чотирьох євангелістів), після цього (теж починаючи від східного кута) в отвори вкладали «скручений в трубочку» папірець з іменем апостола, Євангеліє від якого священик читав у цьому куті. Отвори закривали кілками (ту частину кілка, яка виступала поза площину стіни, акуратно стесували). Церемонія завершувалася кропленням хати свяченою водою. У с. Миловань перед «посвіщуванем» хати господар клав по дві круглі хлібини на всі чотири кути. Натомість на Сокальщині, на кожному куті ставили воду, клали буханець хліба з «топкою» солі та певну кількість грошей – аби «в тій хаті ніколи не бракувало води, хліба і грошей». Після урочистого посвячення «робили гостину, яка тривала до півночі». Гроші, хліб та сіль дяк забирав для священика [11, с. 244]. У с. Стара Ропа посвячення також відбувалося безпосередньо перед вхідним обідом. На «новосілля» кликали священика, майстрів, родину, сусідів. Священик робив «Мале Водосвятіє» – ставив запалену свічку і посвячував воду. Після цього дійства, на чотирьох стінах «помазував миром, а потім свічкою випалював то миром» (робив свяченою водою хрестики, по яких коптив запаленою свічкою). Посвячена вода стояла на столі протягом вхідного обіду. На другий день господар її виливав у пляшку і зберігав – вона вважалася «дуже помічною». У с. Родатичі при посвяченні хати священик кропив свяченою водою (всередині і ззовні), двір, господарів та їхніх дітей («щоби росли великі і здорові»).

На «входина» першим у хату заходив господар, за ним жінка, діти та інші гості: «Першими входили господар і господиня, вони несли хліб і сіль на рушнику [...]», перед тим один образ вже мав бути повішаний» (с. Стара Ропа); «наперед заходив господар, щоб в хаті добре сі вело, за ним жінка вносила свячену воду і кропила хату» (с. Стінка Золочівського р-ну). Відповідно до звичаю, першим завжди переступав поріг мужчина, «бо за хлопом всьо ведеться, а жінка всяка може бути – чиста і нечиста [...]» (с. Довпотів) [9, с. 254]. Подекуди взагалі стверджували, що перший раз у житло мав право заходити лише сам господар: «перший заходив господар і ніс на рушнику хліб і сіль» (с. Вовча-Нижня). А в с. Скварява господар заходив разом з іншими чоловіками («з родини»), а вже за ними ішла жінка з дітьми та гості. У с. Збруї Бродівського р-ну господар на рушнику вносив «миску з хлібом, сіллю та свячену воду» і ставив на припічок (а не на стіл, як в інших місцевостях). У с. Жужеляни Сокальського р-ну господар заходив з іконою, жінка – з вишитим рушником та хлібом, сіллю, дрібними грошима й горілкою. У с. Розвадів у хату заносили хліб на рушнику і скатертину, якою застеляли стіл, а тоді клали на неї хліб на рушнику. В Сокальському р-ні (с. Тартаків) також першими вносили ікони, вішали їх на стіну, потім «у кожен кут хати ложили гроші і присипали піском». Господиня змащувала долівку глиною, і лишень після цього до приміщення можна було заносити інші «пожитки». Коли хату посвячували в процесі «входчин», то першими вступали «ксьондз і дяк»: «першим заходив священник і дяк, а за ними господар вносив образи, а жінка – свячену воду» (с. Стінка). Священик «вчитував молитви й у кожному куті ставив запалену свічку, а господиня – хліб» (с. Сушно Радехівського р-ну). У с. Великий Любін ікони, зазвичай, вносив священник (образів було два: Ісус Христос і Матір Божа – («би в парі жили при хаті»). За ним заходив господар з відром води («бо без води нема їди»), далі господиня з хлібом, сіллю на рушнику, а коли були діти, то вони сіяли просо, «аби зле за ногами сі не сіяло». Ікони вносив священник також у с. Вовча-Нижня.

Образ Ісуса Христа завжди розташовували справа, Матері Божої – зліва (с. Стінка). Господар брав ікону, благословляв нею на чотири боки і прибивав на східній стіні під сволоком, після чого жінка кропила хату свяченою водою (Радехівський р-н). У с. Добросин господар заходив із одним образом, який також прибивав на східній стіні під сволоком «як знак добротності свої будови». Іноді (Жовківський р-н) ікони розвішував майстер, який теж був присутній на входинах. Подекуди (с. Стара Ропа) вважали, що ще перед входинами в хаті «хоч один образ вже мав бути повішений». У с. Княжпіль перед ночівлею «західця» в житло «перше вносили образи Ісуса Христа і Матері Божої, а потім пускали когута». До речі, коли хату продавали іншому господарю, то забирали все, окрім одного з цих образів. Усі образи забирали тільки в тому разі, коли старе житло розвалювали (с. Березів).

У багатьох населених пунктах стверджували, що спочатку до хати необхідно занести стіл (с. Жирівське, Розвадів, Таргановичі) – «щоб все було на столі і люди ходили до хати» (с. Жирівське). Місцями його не виносили поза межі житлової площі з часу гостини на «закладинах» новобудови (с. Стара Ропа). Правда, іноді стіл у хату вносили після її посвячення (с. Довпотів) [9, с. 254]. Його застеляли «обрусом», клали рушник із хлібом, сіллю – «щоб завжди достаток був в хаті, щоб були завжди гості». У деяких місцевостях звичай забороняв вносити першим ліжко, «бо слабість,

хороба сі несе» [9, с. 254]. Житло обов'язково обкурювали «ладаном», «смирною» (іноді це здійснював сам господар, як-от у с. Жужеляни).

Вселення у нову хату відзначали вхідним обідом, який називали «новосіллям» (с. Мігово, Стара Ропа, Жирівське, Лани, Родатичі, Тартаків), «вхідчинами» (с. Смереків Жовківського р-ну), «входинами» (сс. Смолин Яворівського р-ну, Великий Любінь Городоцького р-ну). За повір'ям, що побутувало на Старосамбірщині, до вхідного обіду ніхто із музикантів не мав права тут заграти, «бо до тижня він помре». На гостину («входина», «новосілля») кликали рідню, сусідів, майстрів. Часто присутнім на ній був і священник (сс. Смолин, Стара Ропа, Тартаків, Стінка). За столом майстра садовили на почесне місце (коли гостював священник – майстер сидів поруч з ним) (с. Стара Ропа). У с. Великий Любінь на вхідну гостину кликали тільки рідню, бо «в нову хату від чужих ніщо не приймається». Тільки «близьку родину» запрошували на новосілля і в с. Родатичі. Запрошені гості приходили з подарунком («приносом») [9, с. 254]. Вважали, що коли хтось перший раз приходив у новобудову, то обов'язково мусить «дати щось в хату, принести і покласти на стіл – аби в хаті вели сі гроші і все до грошей» (с. Розвадів Миколаївського р-ну). У с. Пархач Сокальського р-ну запрошені «кравні і знайомі» приносили «по буханці хліба» [11, с. 244]. Хліб і «дрібку солі» кожен гість брав зі собою на гостину у с. Смереків, «хліб і сіль, аби достаток був в хаті» дарували і в с. Смолин. У с. Довпотів, було прийнято дарувати 3-4 кг зерна, загорнутого в нову хустку [9, с. 254], а в с. Тартаків – хліб та полотно. Тоді, коли у хату поселялася молода сім'я, рідні дарували їм барана чи вола (корову). Переступивши через поріг, запрошені бажали господарям «щасливого життя в новій хаті, здоров'я і всього доброго на багато років» (с. Смереків). У с. Родатичі, даруючи гроші та інші подарунки, гості промовляли: «Дай Боже в цьому домі щастя повен двір і дівчаточок на вибір». За тутешнім звичаєм, на новосілля обов'язково мали зарізати теля або свиню.

Після завершення гостини посуд, залишки страв, напоїв залишали на ніч на столі і прибирали лише наступного ранку (сс. Библо, Боршевичі, Страшевичі, Грушатичі, Дорожів, Збруї, Гуменець та ін). У багатьох селах (Грушатичі, Библо, Боршевичі, Страшевичі) пояснюють, що це роблять «так, як і на Святий вечір». Причому, в останньому с. уточнюють – «як входять в хату, то їжу на ніч лишають, не збирають [...] – так, як на Святий вечір – їжу на столі лишають для полазника». А в с. Боршевичі уточнюють, що на «Святий вечір і на новосілля на ніч їжу залишають для небіжчиків». У с. Довпотів теж вірили, що вночі у нову хату прийдуть на трапезу «тамтї газди» – душі померлих родичів [9, с. 254].

У с. Великий Любінь ще протягом тижня після вхідного обіду господарі у новій хаті не спали, «бо там перше спав Ісус Христос». Перед хатою зразу влаштовували (хоча б тимчасову) огорожу: «відразу треба було відгородити подвір'я, би не була хата, як пуста на дорозі». Тут існував звичай восени, після вселення, у дворі садити кущ калини, «би сі рід не перевів». У с. Стінка калину садили тоді, коли у господарів була дочка, а коли син – то ясен. Подекуди, безпосередньо після завершення будови (чи через деякий час), «на розі хати» садили кущ ліщини, мотивуючи це тим, «щоб в хату не вдарив грім» (с. Батятичі Кам'яно-Бузького р-ну).

Підсумовуючи наведений матеріал, слід зазначити, що комплекс звичаїв, повір'їв та символічних дійств, пов'язаних із завершальним етапом будівельної

обрядовості – входинами у новозбудоване житло, зберігся на теренах рівнинної частини Львівщини у доволі повному обсязі. Поряд з тим, як показали дослідження, тут зафіксовано ряд його елементів, які в інших регіонах України вже втрачені. Тому введення їх у науковий обіг має неабияке наукове та історико-культурне значення.

1. Симоненко І. Ф. Поселення, садиба та житло на Закарпатті // Матеріали з етнографії та художнього промислу. – Київ, 1956. – С. 80–91.
2. Гошко Ю., Федака П. Звичаї та вірування, пов'язані із спорудженням житлових та господарських будівель // Гошко Ю. Г., Кіщук Т. П., Могитич І. Р., Федака П. М. Народна архітектура Українських Карпат XV–XX ст. / АН УРСР. Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Львів. відділення. – К.: Наукова думка, 1987. – С. 237–243.
3. Урбанович Б. П. Традиційні вірування та звичаї, пов'язані з будівництвом житла на Покутті // НТЕ. – 1987. – № 2. – С. 51–54.
4. Гребінь І. Ф. Обряди пов'язані із будівництвом сільського житла // Поділля: Історико-етнографічне дослідження – К.: Доля, 1994. – С. 243–250.
5. Гребінь І. Ф. Домівка в системі звичаїв та уявлень // Українці: Історико-етнографічна монографія: У 2 кн. – Опішне: Українське Народознавство, 1999. – Кн. 2. – С. 57–64.
6. Федака П. М. Народне житло українців Закарпаття XVIII–XX століть. – Ужгород: Гражда, 2005. – 349 с.
7. Сілецький Р. «Входчини» (новосільні звичаї, обряди та повір'я) // Полісся України: Матеріали історико-етнографічного дослідження. – Львів: ІН НАН України, 1999. – Вип. 2: Овручина. 1995. – С. 117–124.
8. Сілецький Р. Звичаї та обряди, пов'язані з будівництвом // Полісся України: Матеріали історико-етнографічного дослідження. – Львів: ІН НАН України, 2003. – Вип. 3: У межиріччі Ужа і Тетерева. 1996. – С. 95–124.
9. Сілецький Р. Про збереження однієї етнокультурної традиції в галицькому с. // Народознавчі зошити. – Львів, 2004. – № 1-2. – С. 250–254.
10. Lubicz-Czerwiński I. Okolica zadniestraska między Stryjem i Lomnicą. Czyli opis ziemi, dawnych kłesk lub odmian tej okolicy. – Lwów, 1811. – 281 s.
11. Sokalski B. Powiat Sokalski pod względem geograficznym, etnograficznym, historycznym i ekonomicznym. – Lwów, 1899. – 496 s.

SUMMARY

Roman Radovych
House-warming

(for the materials of North-Western Galicia and South -Western Volhynia)

This article is devoted to analysis for complex custom, traditional belief and ceremony, coherent with house-warming of North-Western Galicia and South-Western Volhynia.

Key words: house, house-warming, custom, traditional belief, ceremony.